

אמרה וזאתה הוּא תופס לו מחשב הדמיון וילאך ותכרה עיני מראיתו / ויודרו לו מחשבה הכל כעוב עצמו ויתכונן לו
ויבא עד תכונתו וצל כן הוּא השכל מתפאר בעצמו ויאמר :

אך לחוות עוזו מאוד הלאני
ונוהם אמירני ורהפליאני
דעם והם לא ידעו מי אני
אה כל יציר מהם ולא יראני

יה למדני בין וכל הראני
צבאות שמי שחק בלבי חק
אבין צפוני תעלומותם וא-
אשוב ואבוא לחרריהם ואר-

ואשוב לכרזה הענין שאנו עבוקים בו / ואמר כי השתתפות ראובן / ושמעון באכסם ובאופן חגי היום אינו כצדן
זה שמתתפין בני אמת המדינות העומדים זה בזה זה לא הוּא כרחוק מורח מעצרכ וקי האובך המורח
אל זה הוּא האופך המערבני של זה וחלק מהרקייע שמעל לזה ככל עת וצד ידועה הוּא כעצמו חלק הרקייע שמתחת לזה
בצת ההיא ומפני זה כשתורת החמה ככל יום ויום לזה היא עוקעת לזה ורגע קצות יום לזה הוּא רגע חצות לילה לזה
מהיום ההוּא וזמן כל יומם ויומם מתחילתו ועד כופו הוּא כעצמו זמן הלילה מתחילתו ועד כופו לזה הוּא כי ליל שבת בקצה
המערב הוּא היום כולו של שבת יום ההוּא בקצה המזרח / וליל שבת כולו של קצה מזרח הוּא היוםם של יום שני בשבת בקצה
מערב וכצדן זה הוּא ג"כ עבור הארץ עם עבור הים / ובדי ששכיל כענין הפרק הזה והלכותיו כפי הראוי לו בא והתכונן
בלורה שהענין למעלה וכאן כי זריות החמה בכל יום באמצע היום הוּא עצמו עת חצות היום בקצה מערב והוּא עצמו עת
קצות לילה בקצה מזרח כמו שאז הוּא עת שקיעתה עבור הארץ ככה וכמשפט הזה הם מתגלגלים עימי היום והלילה ככל
יום ויום בארבע מקומות האלה מקוה הזה : **ואתחיל**
עתה ואקח מרכו החמה ואעמידנו תחילה נוכח עבור הים
כלו על קודות ט' מהנור' ואומר כי במעט עיון ית' לך ותדע
שכרגע הזה מכל יום ויום עימי העולם הוּא חושך הלילה
מתפשט על היבשה כולה עד שאין לך צרגע הוּא מכל יום ויום מקום היבשה שיהי' אז לשם יומם כיון שאז הגיע החמה
לתכלית מה שהעמיק בה הרקייע והורידה מעה מעה תחת האדמה ע"פ המסיבה היומית כדי להחביא ולהסתיר אורה אז
מכל בני הישוב באחד ומאז תתחיל על גלילה לזרוח ולהאיר על הארץ ובקצה מזרח אז היא זורחת תחילה ואחר בני הישוב
הם עומדים אז כלילה / ואחר זה כפי מה שהחמה עולה כדרכה על גלילה כן ועל הסדר ההוּא הולכת לה וזורחת על מקומות
הישוב זה אחר זה על הסדר באורך הישוב וכן עד שגיע בה הרקייע להעמידה נוכח אמצע הישוב ואז היא זורחת לבסוף בקצה
המערב לאחר י"ב שעות שעברו מומן הכמשך כמלא כי כרגע מצמד מרכו החמה מכל יום ויום נוכח אמצע היום אז יתחיל
אורה להתילד ולהראות ע"פ האדווה עד שהוּא הרגע הזה מכל יום ויום באיתוסו למקומות הישוב לגבי מיתת אור
החמה בארץ דומה בענינו לצת גלת הולד מחצי אמו / ובשכיל זה אני אומר כי ראוי וראוי הוּא הרגע הזה מכל יום ויום
להיותו מחק האמת ולפי הטבע תחילת היום וראשיתו / באמת נוכח עבור הים הוקבע מרכו החמה והועמד בתחילת
היצירה כשאמר אלהים יהי אור וגם בתחילת ליל רביעי משנות ימי היצירה כשאקבעו המאורות כדי לקיים מה שאמר להאיר
על הארץ שענין הכתוב זה הוּא הוּא כלא אחר כדי שיהא האור מאז ואילך הולך לו ומתפשט על הארץ ר"ל על היבשה
ולשם נוכח עבור הים היה מעמד החמה בסוף כל יום ויום מיומי היצירה כשאמר ויהי ערב ויהי בקר יום אחד שנינו
לפי זאת המתשבה ויהי ערב בקצה המערב ויהי בקר בקצה המזרח / וכמו כן נוכח עבור הים הי' מעמד החמה בסוף יום
השני כאשר נגמרה מלאכת שמים וארץ וקדש היום ואמר ויכולו השמים והארץ וכל גשס / וראה כי אין לבכור ולומר
בלתי זה / כי אין כוכל לוואר שקודם הרגע הזה הי' גמר מלאכת שמים וארץ הואיל ועדיין הי' היוםם של יום שני הוּא
מתפשט בצרנות המערב וא"כ מה אני מקיים וישובות ביום השניעי . פלא ע"כ נוכח עבור הים היה לו מעמד
מרכו החמה וכו' או תחילת שבת בקצה המערב וכבר נסתלק לו שם יום השני לגמרי מע"פ האדמה .
וכאמר

זכאמר ויהי ערב ויהי בקר יום הששי כה"א הידיעה ונשאלס אז הרקיע שש הקפות שלמות נחמה והחור אותה והעמיד כוכב טבור הים בתחילת היקירה, ובשכיל זה אכיר קורא הרגע הזאת מכל יום ויום מיתו עולם רגע סודר העולם הואיל ובו ינאה העולם מתחילה מדין האפיקה והשלילות לפי המציאות והויות וראוי היה הרגע הזה להיות מולד העולם הואיל ובו מתפשט החושך על פני האדמה כולה ונפתח פתאום ברגון האל ית' כשאמר יהי אור התחיל האור וכרא' על הארץ וכברא הכל וינא א הפועל ללמד ולהודיע כי מאפט ומאין ר"ל לא מיש כברא כמו שאמרו המכחישי, ואני מולק כזה על ר' אברהם ב"ר חייא הספרדי שדעתו שנוכח טבור הארץ הי' מצמד מרכז החמה בעת תלית המאורו' ולמד את זה ממשמעות הכתוב שאמר להאיר על הארץ שהי' אור החמה פושט על כל הישוב בני מזרח וראין אותה כשהיא שוקעת וכני מערב כשהיא נורחת ובני זפון ודרום ראים אותה מפני שהיא באמצעות המרחק שביניהם על גלגל המישור ברקיע ברש מול טלה לדברי ר' יהושעא בר אבא בר אבא מל מלזניי לדברי ר' אליעזר, ולפי דעתי הכתו' הזה לא בא לדייק כ"כ כלומר לבדד ולהודיע שנוכח טבור הארץ נקבעו המאורות בעת תליתן ברקיע כמו שהיו ז"ל סובר לא מתחילה אמר הכתוב יהי מאורות ברקיע השמי' להאיר על הארץ ושם מאורות הוא כלל השמש והירח ושאר כוכבי השמי' ובאמת בתחילת יום ראשון כשאמר להי' יהי אור כבראנו כולם לא שהמתין הכתוב בזכירתן עד שבראית היבשה כדי שתהא תועלתן כיכרת ולקיים מה שנאמ' להאיר על הארץ כלומר על היבשה שנק' ארץ וזהו ענין חסר"ז הן הן המאורות שנבראו ציוס ראשון ולא תלפז עד יום רביעי ומה שאמר להכדיל בין היום ובין הלילה הוא לפי שעי' מסיבת השמי' ונסיעתו בכוכביו הן היום והלילה כיכרוס וכדלים זה מזה הואיל והחמה לבדה היא משמשת וכראים יומם והכוכבים והירח הן כדאים ומהיררים בלילה ואחרי כן אמר הכתו' והיו לאותות ולמועדי לימים ושנים הוא באו אמר לכיומן כמו איש על דגלו באותות הואיל ואמלא הם לא היו מכירים תלמי הרק' ולא היו מכירים צמולות ומה שאמר למועדים הוא לפרקים מלשון למועד אשר יעדו הואיל ועל ידיהם ר"ל ע"י מרוכת גלגליהם וכסיעתם בהם על המכהג שאמרו הוא מתחלק הזמן לפרקים ולעיתים ידועים ומה שאמר לימים ושנים הוא כמשמעו וי"א ימים או שנות הלכנה ושנים או שנות החמה, ואחרים אומרים לאותות או שנות וכן הוא אומר כי אות היא ולמועדים אלו מועדי ה' מקראי קודש, אמרו בב"ר אמר ר' יוחנן לא כברא להאיר לא גלגל חמה כלבד מארת כתיב חסר לא מ"ע כבראת לבנה לא למדש צו מדשים שנאמר עשה ירח למועדי ואחרי כן חזר לו הכתוב ואמר על כולם והיו למאורות ברקיע השמים להאיר על הארץ ללמד כי לכך כבראנו, ואחרי כל זה חזר הכתוב ודבר על השמש והירח כפרט בשכיל גודל מעלתם, ואמר ויעש אלהי את ב' המאורות הגדולים ללמוד כי השמש ניתן לממשלת היום והירח והכוכבים נתנו לממשלת הלילה וענין הממשלה בכלן הוא משפט כיצויו אור והכח והפעולה הכמשיכים מהם ושופעים על התחתוני' פמס' רז' אין לך עשכ מלמטה שאין לו מול ברקיע שמה אותו ואומר לו גדל והוא מה שאמר הכתוב מרוב אונים ואמץ כח איש לא נעזר, ולבכוף אמר ויתן אותם אלהי ברקיע השמים להאיר על הארץ לפי שאמר כי לממשלה נתנו חזר ואמר כי גס להאיר על הארץ נתנו וזה שאמר ברקיע השמי' ב"ל ללמד שהם תקועי' בו והוא הנוכח בס כדי להשפיע אורם עלינו פעם ולהסתירם פעם וזהו ענין להכדיל בין האור ובין החושך ובוה יתנעלו דברי המכחישים במציאות הגלגלים ואומרים כי הכוכבי' בעצמם טסים ורנים באויר העולם כעוף זה הפורח באויר (דעת רז"ל הוא כן שגלגל קבוע ויחלית חוזרי' והאמת אתם כי כן הוכיחו האחרוני' במופת) ואם לא ואנה הרב ז"ל בזה הפירוש ויסרב ויאמר כי כל המקראות הללו לא באו לא להורות על החלק מהרקיע שבו נקבעו המאורות בעת תליתם לפי סברתו אז נאמר לו כי זה לא יתכן לומר מפני שהם לא נתנו יחדיו בחלק א' לא רסוק הי' אז הירח מהחמה לבד המערב יותר מל"ג מעלות לדעת ר' אליעזר ולדעת ר' יהושע כבר היה אז הירח כולו נחשק לגמרי ואין ואמר הכתוב להאיר על הארץ ואם לא יתפיד הרב על כ"ז ויאמר כי הכתוב לא חשש אלא למאור הגדול כלבד אעפ"י שמשמעות ויתן יורה על רבים, אז אשוב ואומר לו כי משמעות שנאמר להאיר על הארץ הוא בא ככון לצו מה שידתיר כי נוכח טבור הים ויהי' להאיר על הארץ באו אמר שיהא האור מאו ואילך הולך לו ומתפשט על הארץ והחושך ברת לו וגם ובר מעליו וכך הוא משפטו מרגע העולם ואילך עד שיגיע מרכז החמה לתנות נוכח טבור הארץ ויתהפך הדין מאו ואילך להיות האור בורח לו וגם מע"פ הקדמה והחושך הולך לו ומתפשט עלי' ואין יתכן לומר שיאמר הכתוב על כזה להאיר על הארץ, ועוד שלפי סברתו יתחייב לומר שיום רביעי שבו נתלו המאורות וכן אחד אחד משנה ימי. בראשית לא הי' שום אחד מהם שלם במדתו בשום מקום וולת בקנה מזרח ויהי' לפ"כ יום הששי שבו נגמרה חלאת שמים וארץ ונאמר ויכולו השמים הי' בעת

בעת תלות יום ששי שנאמנע הארץ ובקודם תלות היום הזה בכל ארצות המערב וזה לא יתכן לומר בשום פנים :
ואחר . שנתסד כל זה ונת' כי נוכח עבור הים נקבעה הקמה בתחילת היצורה בא עתה והתבונן בכוד הזה הנחתם
 ושימהו על לבך כמותם והוא כי בעבור היות רגע מולד העולם מכל יום ויום הוא רגע תחילת הלילה בקצה
 המערב שזכנו א"י ותשבו מהסהואיל ועד לשם הבטותנו הקב"ה שיומשך נבול א"י שנאמר ועד הים האשרון יהי' גבולכם ,
 ועוד כתיב ועד הים הנדול מבוא השמש יהי' גבולכם ועיקר התורה וכמה תלות תלויות בארץ כדכתיב ראה למדתי אתכם
 תוקים ומשפטים כאשר ציוני ה' אלהי לעשות כן בקרב הארץ והנה הרגע הזה הוא באמת תחילת היום וראשיתו ובו יתמו
 ימים שלמים לעולם כמו שנאמר לפיכך ראוי לפי התורה והאמת לשום תחילת וראשיתו לשמירת שבתות ומועד' מעת שקיעת
 החמה ולא ברגע אחר כלום' שמתחילת קדושת היום במערב : **וערך** יש לזה טעם ויסוד אחר כפלא והוא לפי שדשנו
 הם מדשי לבנה שנאמנו לקבעם ולקדשם ע"פ הראי' והלבנה המדשה אינה נראית כשהיא בתכלית דקותה לא בתחיל' הליילה
 כמו שית' זה ולפיכך היה מן הדין להיות יומי התודש נמנין מתחילת הליילה ולפי שכל א' מהמועדים הוא נתלה בתחיל' התודש
 וראשיתו וכמה ממנו ע"ו בחודש הראשון בארבעה עשר בחמשה עשר יום לתודש הזה וכן בחודש השביעי באחד לחודש וכן
 בעשור לתודש / וכן ובחמשה עשר יום לפיכך יתחייב שתחיל קדושת כל מועד ומועד ותתחיל מתחילת הליילה ויתחייב מזה
 וימשך עמו להיות כל א' מימי השבוע מתחיל להקרא בשמו מתחילת הליילה ובשכיל זה בא הכתוב והגבול יוה"כ בתחילתו
 וסופו ברגע זה וציה אותו כבין אב לשאר שבתות וי"ע ואמר מערב ועד ערב תשבתו שבתכם וכן אחר בחג המזלות בערב תאכלו
 מנות עד יום האחד ועשרים יום לסוד בערב וכן הגו כל ישראל ממתינ תורה ועד עתה להתחיל קדושת השבת ושאר מקראי
 קודש מתחילת הליילה וקבלו את זה מדור לדור ומאז לאיש ואשה רבינו ע"ה מפי הנבונה ועל העיקר האמיתי הזה יסדו לנו
 קדמונינו וקבעו מולדות הלבנה ותקופת החמה כפי מה שית' במקומו : **ועתה** אתחיל לברר ולהודיע כינד הוא נוהג
 סדר כל קריאת יום ויום מימי השבוע בשמו במקומות הישוב שמקנה מורח ועד קצה מערב ואקם מרכו הממה וכעמידה נוכח
 עבור הים ונניע שהי' אז רגע שקיעת חמה של יום ששי בשבת בקצה מערב ובאמת אז הוא כבר תלות ליל שבת זה בעבור הארץ
 כמו שאז היא זורחת החמה בקצה המזרח כלומר עת הבוקר לשם אבל לא כתברר לנו עדיין ולא מדע איזה בוקר הוא לשם אם
 הוא כבר בוקר של יום השבת כמו שיאמרו המשכילי' ר' ססמן הדין והרב ר' אברהם ב"ר חייא ו"ל והרב ר' ינחק בר ברוך ו"ל
 וכמה אחרים עוד זולתם וכמו שהסכימו ע"ו המון חכמי האומות החוקרי' ששמו לבם לידע ולכוין עיני הלכות ושאר אותות
 נבא השמים במקומות הארץ ר"ל שכולם משכימים כא' ואומרים שכפי בני קצה מזרח יתחיל היום בכל ימי השבוע להקרא
 בשמו תחילה ואחריו יקרא כפי בני שאר מקומות הישוב זה אחר זה על הסדר עד קצה מערב הן לפי הסכמינו שנתחיל
 אותנו מתחילת הליילה כפי שיסדנו או כפי הסכמת האומות שמוכים ימי השבוע מהבוקר עד שהוא נקרא כפי קצה בני
 המערב באחרונה כלומר לאחר י"ב שעות משהתחיל להקרא כפי בני מזרח בתחילה / ולפי היסוד שאמיתי הזה יהי' הבוקר
 הוה שאנו מדברים ופוקרים עליו הוא בוקר של יום שבת בקצה מזרח / או שמה הבוקר הוה של קצת המזרח אינו עדיין לא
 בוקר של יום ששי כמו שמשכנו קצת המדברים כגון בעל ס' הכוזר בספרו בשבתה של א"י ע"ה / וכן הוא דעת בעל המאמר
 בתלמוד ר"ה כפי י"ח שני מכסי' שיהרל ע"ה בחיבור שלהם תראה שדעתם היא כי מירושלים או מעבור הארץ היא התחלת
 קריאת כל יום ויום מימי השבוע וכי סוף קריאת כל יום ויום מימי השבוע הוא כלה בקצה המזרח והמשל לסכרתם הוא יום
 שבת ואמרו כי לבני ירושלים או מעבור הארץ הוא ככנס יום שבת בראשונה ולאחר ששה שעות אחרות הוא ככנס בעבור הים
 ולאחר ששה שעות שליטות הוא ככנס לבני קצה מזרח באחרונה ונאמנו כי לבני קצה מזרח כלה לו קריאת השם היום ויתום :
ועתה ראה איך הוא סכרתם זו נעקרת מאילי' ואין לה שום טעם או ענין וזה כי באמת רגע תלות יום שבת עד משל
 בעבור הארץ בעת יומם אז הם עומדים כל בני הישוב וזלתי בני קצה מזרח הוא להם תחילת ליל שבת לפי
 סכרתם וכל בני ישוב המערבי לדבריהם וכן הוא לפי האמת' ביומם של יום שבת וקודם תלות ממנו הם עומדים אז כולם /
 ויאות לנו אז עתה לשאול אותם על בני חצי הישוב המזרחי שיאמרו לנו באיזה יומם הם . עומדים אז ואם יאמרו כי ביום
 שבת ובאחר תלות היום ממנו הם עומדים אז כולם וכך הוא האמת הנה יכחשו עמם כמה שיסדו כי י"ח שעות יתחיל היום
 להקרא בשמו בעבור הארץ או בירושלים קודם שיקרא בקצה מזרח הואיל והם יודו שקודם זרחה להם החמה ביום זה וכן
 כלל יום בקצה מזרח מזרחה במקומות מל' הישוב המזרחי האלו / ועוד הם מכחישים את עצמם כמה שאמרו כי מעבור
 הארץ

ספר יסוד עולם

ומעמדו

ומעמדו בסוף גבול קריאתו הוא נוכח אמצע היום ולפי הסכמת האומה המונים היום' מוזקר ועד בוקר הוא הדבר נהפך זה נמצא כי ב"כסעות אנו קודמי' ליהם נקריאת כל חס ויום במקום מקום וכדי זה הם מתאחרים ממנו והיום לפי הסכמתנו הוא נמשך אחר הלילה והלילה להם הוא נמשך אחר היום : **ועתה** שאל יעלה על דעתך ותשוב כי זה שבררכו עתה והוכחנו כי מעמד מרכו התמה ברגע תחילת קריאת היוםם בראשונה לפי הסכמתנו הוא נוכח אמצע היום הוא אחר מה שבררכו תחילה ואמרנו כי מעמד מרכו התמה ברגע תחילת כל יומם היא נוכח אמצע היום / א תשוב כן לא הוי יודע כי שני דברים עקריים אמיתיים האה נפרדים זה מזה בענינם וזה כי מה שבררכו תחילה והוכחנו כי נוכח עמוד היום הועמד מרכו התמה בתחילת היום' ולפיכך היה הרגע הזה מכל יום ויום מימי עולם הוא תחילת היום וראשיתו למנין העולם הוא דבר אמת מחד עצמו לא בהסכמת בני אדם לא מפני שכך היה החפץ האלהי / ומה שאמרנו עתה כי נוכח אמצע היום מעמד מרכו התמה בכל יום כשיתחיל היום להקרא בשמו לפי הסכמתנו הוא דבר אמיתי ג"כ אבל לא מחד עצמו לא לפי שהסכמתנו למנות ימי השבוע מערב עד ערב והי' הערב הראשון לכל ערב מכל יום ויום ויום' בשוב הוא הרגע שבו יגיע מרכו התמה לעמוד נוכח אמצע היום והנה הם השני עיקרי' האלה באים נכוחי' לדעתנו בסוף גבול הקריאה ולדעת האומה בתחילת גבול הקריאה / והי' ראוי ליסד ימי העולם לפי הסכמתנו ולמנותם ברגע המולדות והתקופות הרגע מולד העולם ר"ל ליחס אותם לתחילת הלילה בקצה מערב לא כשקרה א"י ובעלה דין קביעת ר"ת והמועדות ע"פ ראית הלכנה במידושה והוצרכו אנשיה לחזור ולקבוע אותם ע"פ חשבון המולד כפי מה שית' במקומו הסכימו עוד דעת קדמונינו ז"ל ליסד חשבון המולדות והתקופות וליחס אותם לתחילת הלילה בעמוד הארץ ויכולים היו ליחס אותם למקום אחר לא שהם בחזק את זה מפני שהוא עומד ממוצע בין הארצות המזרח ובין ארצות המערב שלכאן ולכאן כתפור המון גליותינו / והנה יש מחכמי האומות שיסדו חשבון ימי העולם לרגע חנות יום באמצע הארץ / ויש שיסדו על רגע חנות לילה לשם שה' רגע מולד העול' / ויש על רגע חנות היום בקצה מזרח ויש על רגע חנות היום בקצה מערב / בעלמיו'ם יסד כל חשבונותיו על רגע חנות היום בלבסנדריו'ם מזרחים החכם לכתני על עיר דקתי / מיימון יסד החשבון בחיבורו הגדול על עיר ירושלים / אברהם הורקיל על עיר טולטילא ללמדך שחיבור זה אינו תלוי לא בהסכמת בני אדם / וכפי מה שירצו וזהו ענין מה שאמרנו בכ"ר א"ר סימון ויהי ערב ויהי בוקר יום השישי עד כאן מוכי' למנינו של עולם מכאן ואילך מוכי' למנין אחר כלום' כי בביק יום השישי משת ימי בראשית כשנמרה מלאכת שמי' וארץ תמו ששת ימים של ימים שלימים למנין העולם ואז גמר הרקיע והשמים שש הקפות בחמה והחזירה למעמדה הראשון שהיתה עליו בתחילה כשאמר להים יהי אור נמצא כי בשוף יום השישי ההוא עברו ימים שלימים לעולם ואעפ"כ אינו בהכרח שיתחילו בני אדם חשבון הימים וליחס אותם לרגע הזה ולא לוולתו לא רשות כיד כל אדם ליסד חשבון העולם וליחס אותו לאיזה רגע מהיום ולאיזה מקום שיסכים עליו כמו שצאו קדמונינו ז"ל שיסדו חשבון המולדות ויחסו אותם לתחילת הלילה בעמוד הארץ וזה הי' כוונת ר' סימון עד כאן מוכי' למנינו של עולם ר"ל שזה לא הי' בהסכמת בני אדם / ואם תשיב לב למה שאמרנו כי נגלגל שם יום מימי עולם הוא ל' שעות כמ"ל תבין מ"ש נב"ר ויצרך להי' את יום השביעי כמה נרכו באורה וכיון ששקעה החמה בליל שבת המתיבה האורה משמשת התחילו הכל מקלסין להקב"ה הה"ד תחת כל השמים ישרהו מפני מה מפני שאורו על כנפות הארץ / ר' לוי בן ר' נירא אמר שלשים ושש שעות שמשא אותה אורה י"ב ש' ערב שבת וי"ב ש' ליל שבת וי"ב ש' של יום שבת כיון ששקעה החמה במוצאי שבת התחיל החושך משמש / ואם מתכוון תמצא כי לקצה מערב הוא מיקם ר' לוי בשם ר' נירא לו ה"ל שעות הואיל והי' כ"ה קרא אותן בשם ערב שבת ר"ל יום שני בקצה המערב שהן הן הי' שעות של ליל שבת בקצה המזרח וי"ב שעות השניות הן של ליל שבת בקצה המערב והי' השלישיות הן של יום שבת בקצה המערב / ואמלא הי' מיתסן בקצה המזרח הי' אומר י"ב שעות של ליל שבת וי"ב ש' מוצאי שבת וי"ב ש' יום שבת ושמוש האורה שאמר ר' נירא הי' כך ב"ב ראשונות וי"ב האחרונות הי' בקצה מערב וכאמצעית בקצה מזרח :

נגמר המאמר השני יוצרי וסברי אל תמעיטני ידי יסערי

לבל תמעד בהחישוי • ובכן אתחיל המאמר השלישי
 יא א II I